

l'entrevista

“Que la teva ciutat reconegui la feina que has fet és el millor premi que pots rebre”

El Dr. Francesc Jané i Carrencà (Granollers, 1938) ha dedicat la seva vida professional a la medicina i a l'estudi de les accions dels medicaments, tant en clínica com en voluntaris sans. És doctor en Medicina per la Universitat de Barcelona, on es graduà amb Premi Extraordinari. Ha estat catedràtic de Farmacologia de la Universitat Autònoma de Barcelona (ara és catedràtic emèrit) i director del servei de Farmacologia Clínica de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau. També és acadèmic numerari de les Reials Acadèmies de Medicina i de Farmàcia de Catalunya. Ha estat vinculat a diferents entitats granollerines, com el Club Bàsquet Granollers, en què va ser jugador durant alguns anys. Ha aportat les seves reflexions als darrers plans estratègics del nostre Hospital, com a membre del Consell Assessor Extern.

Durant molts anys ha treballat al servei de Farmacologia Clínica i, després d'un llarg desenvolupament, a l'actual Centre d'Investigació del Medicament (CIM) de l'Hospital de Sant Pau. Quines són les funcions de la Farmacologia Clínica? Quines són les activitats del CIM?

En termes generals, la Farmacologia Clínica és una especialitat mèdica que s'ocupa dels efectes dels medicaments en l'espècie humana (població general, subgrups específics o malalts/subjectes individuals). El farmacòleg clínic ha de tenir, per tant, coneixements sòlids en farmacologia bàsica, en clínica, en epidemiologia i en el mètode experimental, entre d'altres. Per la seva formació, pot estar capacitada per a l'activitat assistencial (hospitalària i assistència primària), la docència i la investigadora, la farmacovigilància, la col·laboració en agències governamentals i no governamentals relacionades amb els medicaments o, fins i tot, en el desenvolupament dels medicaments a la indústria farmacèutica.

Explicar què pot o ha de fer el farmacòleg clínic en cadascuna d'aquestes situacions estaria fora de l'espai disponible, però és obvi que això comporta diferents subespecialitzacions.

En el cas de l'Hospital de Sant Pau, a part d'altres activitats que no esmentaré, l'any 1983 vam iniciar amb un reduïdíssim grup de col·laboradors del servei de Farmacologia Clínica i de la UAB, i amb moltes dificultats, un embrió d'Unitat, pionera a l'Estat, per a la

realització d'assajos clínics amb medicaments, inicialment en voluntaris sans. Ara, aquests tipus d'unitats se'n diuen Unitats de Fase I. Aquesta activitat va anar augmentant i evolucionant fins a convertir-se en una estructura independent que vam anomenar Centre d'investigació del Medicament, on en l'actualitat treballen farmacòlegs clínics, neurofisiòlegs, farmacèutics, infermeres, psicòlegs, estadístics, i personal auxiliar, per exemple de control de qualitat.

Al CIM es duen a terme assajos clínics sense intervenció terapèutica (primeres administracions d'un nou medicament al pacient (voluntaris sans i poblacions especials), farmacocinètica i estudis de bioequivalència (genèrics). També manté una estreta col·laboració amb assajos clínics promoguts per altres serveis de l'Hospital, i algunes línies pròpies de recerca, com les relacionades amb la son.

També ha estat president del Comitè Ètic d'Investigació Clínica (CEIC) del mateix Hospital. Quines són les funcions d'un comitè d'aquestes característiques?

Els CEICs són organismes independents pluridisciplinats dels quals formen part farmacòlegs clínics, farmacèutics, metges especialistes, infermeres, advo-

cats, personal no sanitari i aliè a la institució, i que tenen un objectiu fonamental: vetllar per la protecció dels drets, seguretat i benestar dels éssers humans que participen en projectes d'investigació que els pot comportar algun risc físic i psicològic i donar-ne garantia pública, avaluant la

correcció metodològica, ètica i legal d'aquests projectes, i fent un seguiment de la seva realització en els centres inclosos en el seu àmbit d'actuació.

Els CEICs actuen d'acord amb el que s'anomenen

Procediments Normalitzats de Treball (PNTs), que descriuen els principis en què es basarà la seva actuació (els objectius que abans he esmentat són els que figuren als PNTs de l'Hospital de Sant Pau). Nosaltres vam crear el que probablement va ser el primer CEIC de l'Estat espanyol l'any 1981 i des d'aleshores ha informat sobre més de 5.700 projectes d'investigació. L'evolució de l'activitat dels CEICs en complexitat i en quantitat ha estat extraordinària, en particular amb la burocràcia que sempre m'ha semblat una llosa (aquesta és una opinió personal).

Vostè està molt vinculat a Granollers, i l'any 2015 va rebre la Medalla de la Ciutat, una distinció que el consistori atorga a la dedicació i empenta de persones i entitats granollerines. Què va suposar per vostè rebre aquest guardó?

«Aquest és el "meu" hospital: hi han nascut els meus fills, hi ha treballat la meva dona com a infermera i hi han cuidat molts familiars meus»